

ERITYISRUOKAVALIOIDEN JA RUOKARAJOITUSTEN TOTEUTUS VARHAISKASVATUKSESSA

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on tukea lapsen tervettä kasvua ja kehitystä sekä mm. kehittää lapsen maku- ja ruokatottumuksia. Rauman kaupungin varhaiskasvatuksessa lapselle tarjotaan allergian tai sairauden hoidon vaatima erityisruokavalio. Uskonnolliset ruokarajoitukset otetaan myös huomioon

1. Varhaiskasvatushakemus

Olette varhaiskasvatushakemuksessanne ilmoittanut, että lapsenne noudattaa erityisruokavaliota sairauden tai uskonnollisista syistä johtuen tai lapsellanne on kasvisruokavalio.

Peruseriaatteena on, että lääkärin- tai terveydenhoitajantodistus edellytetään aina, kun kyse on allergiasta tai ruokavaliohoitoisesta sairaudesta sekä ruokavaliohoitokokeilun ajalta.

2. Ruoka-aineallergia

Valtakunnallisen allergiaohjelman mukaan ruokavaliosta jätetään pois vain ne ruoka-aineet, joiden on kokeiluun perustuen todettu aiheuttavan lapselle siinä määrin haittaa, että niiden pitäminen poissa myös varhaiskasvatusruokailusta on perusteltua. Lievää oireilua (ohimenevä suun kutina tai kirvely ja ihon punoitus) aiheuttavia ruoka-aineita ei tarvitse välttää.

Ruoka-allergiat usein häviävät lapsen kasvaessa. Tavoitteena on, että kouluikään mennessä rajoitukset on asianmukaisesti purettu. Ruokaan liittyvät rajoitukset puretaan hoitavan lääkärin tai terveydenhoitajan ohjeiden mukaan.

3. Todistus erityisruokavalion tarpeesta

Erityisruokavaliot tilataan ruokapalvelusta Todistus erityisruokavalion tarpeesta – lomakkeella. Lomake löytyy Rauman kaupungin ruoka- ja puhtauspalvelun verkkosivulta. [Erityisruokavalio-ohjeistus](#). Täytetty lomake toimitetaan toimintayksikön esihenkilölle.

Jos erityisruokavaliota noudattava on poissa ruokailusta, tulee siitä ilmoittaa mahdollisimman pian toimipisteen keittiöön. Jos todistuksella tilattu erityisruokavalio jää syömättä yli 2 viikon ajan ilman ilmoitusta, sen valmistus lopetetaan.

Huoltajan allekirjoittama todistus riittää seuraaviin ruokavalioihin:

- laktoositon
- diabetes
- uskonnolliset syihin liittyvät ruokavaliot
- lakto-ovovegetaarinen ruokavalio (sis. maito-muna-kasvis)

Terveydenhoitajan tai lääkärin allekirjoittama todistus vaaditaan ruokavalioihin:

- ruoka-aineallergiat
- keliakia (lääkärintodistus kerran, jatkossa todistus huoltajan allekirjoituksella)

Ravitsemusterapeutin allekirjoittama todistus seuraaviin ruokavalioihin:

- fodmap ruokavalio
 - 1. todistus ravitsemusterapeutilta, seuraavina lukuvuosina todistus huoltajan allekirjoituksella

4. Ruokavaliokokeilut

Lääkärin tai muun terveydenhuollon henkilöstön ohjeiden mukaan voidaan toteuttaa ruokavaliohoitokokeilua rajoitetun ajan (enintään 2 kk.) esim. ruoka-aineallergiaan liittyen.

5. Erityisruokavalioiden ja ruokarajoitusten todentaminen vuosittain

Todistus erityisruokavalion tarpeesta- lomake tulee uusia vuosittain, koska lomakkeeseen kirjataan erityisruokavalion lisäksi ateriapalvelun tuotannolle muitakin tärkeitä asioita, jotka saattavat vaihtua. Näitä ovat esimerkiksi:

- varhaiskasvatuksen toimintayksikkö
- ryhmä

Kun tuotantokeittiöllä on ajantasaiset tiedot siitä, mihin varhaiskasvatuksen toimintayksikköön sekä mihin ryhmään ja kenelle erityisruokavalio tulee lähettää, toiminta on sujuvaa ja turvallista. Päivitetty lomake takaa sen, että tilattu ruokavalio toimitetaan oikealle lapselle ja oikeaan paikkaan.

6. Jos ruoka-aineallergia poistuu

Kun kotona on altistettu hoitavan tahon ohjeiden mukaan uudelle ruoka-aineelle ja se voidaan ottaa käyttöön myös varhaiskasvatusruokailussa riittää, että huoltaja ilmoittaa asiasta soittamalla Nanun tuotantokeittiön dieettiimiin puh. 044 7935578.

7. Todistukset yksityisestä terveydenhuollosta

Jos erityisruokavalion tarve tai ruokarajoitus todetaan yksityisessä terveydenhuollossa tai muualla kuin neuvolassa, tulee erityisruokavaliolomake täyttää kyseisessä toimipisteessä lääkärin/hoitajan kanssa. **Lääkärintodistuksia ateriapalvelut ei saa ottaa vastaan.**

8. Ruokavaliio-ohjeet

Epäselvissä tapauksissa huoltajaa voidaan pyytää tarkentamaan ohjetta ja pyytää yksityiskohtaiset kirjalliset ohjeet ruokavalion toteutuksesta. Huoltajan tulee myös huolehtia siitä, että varhaiskasvatushoidolle annettavat ohjeet ruokavalion toteutuksesta ovat selkeät ja yksiselitteiset.

Varhaiskasvatuksen toimintayksikön esihenkilö vastaa siitä, että lasta hoitavalla henkilökunnalla ja ruokapalveluhenkilöstöllä on ajantasaiset tiedot kunkin lapsen ruokarajoituksista.

Huoltajien tulee omalta osaltaan huolehtia siitä, että lapsen ruokavaliota koskevista muutoksista sekä lapsen poissaoloista ilmoitetaan mahdollisimman pian lapsen oman ryhmän henkilökunnalle. Varhaiskasvatuksen toimintayksikön ryhmän henkilökunta huolehtii siitä, että muutokset / poissaolot ovat ruokapalveluhenkilöstön tiedossa.

Ravitsemustyöryhmän puolesta:

- Rami Iltanen, Palvelupäällikkö
- Annamaija Leppimäki, Ravitsemusterapeutti